

ERDEI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagvolactér) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 27 sz

1935. január 27

Vasárnap

Katasztrófális hóvihár dühöng Amerikában

Egész falvakat sodor magával a kiáradt Mississippi-folyó... Newyorkban megállt minden forgalom

Elsüllyedt egy hajó a newyorki kikötőben

Newyork, január 23
Az amerikai hóvihár egyre komolyabb arányokat ölt. A vihar számos helyen eltepte a telefon és távíró vonalakat, a vonat közlekedése is számos helyen megakadt és Newyork utcáin teljesen szünetel a közlekedés. Az emberek lábszánkáival járnak. Ennél is sokkal nagyobb veszélyt jelent a Missisipi áradása. Az árvíz falvakat sodort el és az emberek fákra és háztetőkre menekültek. A Vörös Kereszt mentőexpedíciót

indított a bajba jutottak megmentésére. Missouri állam kormányzója jelentést tett a helyzetről és különösen az élelmiszerhiányt mondja súlyosnak. A lakosság valóságos közharcot vív az élelmiszerekért.

A megáradt folyó ezrével ragadja magával az állati hullákat és attól félnek, hogy a hullák dögvészt és ragályt terjesztenek.

A kormány segedő csapatokat küldött a veszélyeztetett vidékekre és nagy összegű se-

gélyt szavazott meg. A vihar következtében a tengeren is számos hajókatasztrófa történt. Newyork kikötőjében egy

Moat nevű gőzös 12 utasával és 42 főnyi legénységével együtt elsüllyedt. Az áldozatok között van a hajó kapitánya is.

Eddig csupán 5 embert sikerült megmenteni, azt hiszik a többi a tengerbe veszett. A tengerészeti miniszter leállította a parti hajó forgalmat.

Levetette magát az Apolló-palota harmadik emeletéről dr. Feld Albert oradeai ügyvéd felesége

A mentők reménytelen állapotban szállították be a kórházba. --
Teljes homály fedi az uriasszony öngyilkosságának okát

Oradea, január 25.
Pénteken a kora délutáni órákban a villám gyorsaságával terjedt el a hír a városban:

Dr. Feld Albertné, az oradeai urilásadalom közismert tagja, levetette magát az Apolló palota harmadik emeletéről.

A szájról-szájra járó hírt az emberek első pillanatban hitetlenkedve fogadták. Az uriasszony példás családi életet élt férjével és gyermekeivel, jó anyagi viszonyok között volt és a merőbbséti öngyilkosság okát a homály fedi.

A fiatal uriasszony pénteken délután 2 óra előtt felment az Apolló épület harmadik emeletére, amelynek

korlátján keresztül leugrott az udvar

kövezetére, ahol összetört tagokkal eszméletlenül terült el.

A hangos esattanásra kirohantak a ház lakói és rémülten látták az eszméletlen heverő uriasszonyt. Azonnal értesítették a mentőket, akik dr. Feld Albertnéet beszállították a kórházba. Itt azonnal ápolási alá vették és

megállapították, hogy a fiatalasszony ballába két helyen eltört, fején is megsérült ezenkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett, úgy hogy állapota teljesen reménytelen.

A tragikusorsú uriasszony a kórházban néhány óráig maradt, de kihallgatni nem lehetett, mert csakhamar ismét elvesztette

eszméletét. Az öngyilkos uriasszony és családja iránt városszerte ériasi részvét nyilvánul meg.

Dr. Feldné retiküljében egy cédulát találtak, amelyen kuszált írással csak ennyi állott: "Sziyből sajnálom a történeteket. Jobb, ha elmegyek.

A rendőrség nyomban bevezette a vizsgálatot a titokzatos öngyilkosság ügyében. Megállapították, hogy dr. Feld Albertné bárátnőjével Popescu Aureliával ment sétálni tegnap délután. Nem látszott rajta semmi rendkívüli. Az Apolló palota közelében egy üzlet előtt hirtelen elbúcsuzott barátinójától és felrohant az Apolló palotába.

A kórházban dr. Pop sebészfőorvos röntgenvizsgálat alá vetette dr. Feld Albertnéet és megállapította, hogy minden orvosi segítség hiába való.

A 250 nyereményes készpénzlombola 6. száma

Kivágandó és összegyűjtendő Igazoló szelvény.

6

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a készpénz-
sorsjátékon

1935 január 21 - február 20.

A francia lapok Gömbös beszédéről

Páris, január 25.

A francia lapok ma reggeli száma részletesen ismerteti Gömbös szolnoki beszédének részleteit, de ehhez nem fűznek kommentárt. A lap vélemények csak címeiben jutnak kifejezésre s valószínűleg csak az esti kiadásban jutnak érvényre a vélemények.

Amerika mégis csatlakozik a hágai döntőbírósi egyezményhez

Washington, január 25.

Blandenberg demokrata képviselő javaslatára az Egyesült Államok is csatlakozik a hágai döntőbírósi egyezményhez. A határozatban azonban tiltakoznak minden esetleges külföldi beavatkozás ellen. A parlament egyúttal az inség törvényt is elfogadta, melynek alapján, öt milliárdot fordítanak a munkanélküliség leküzdésére.

Gyomor és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgekonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedőség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes "Ferenc József" keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

Két kommunistát halálra- ítéltek Bulgáriában

Szófia, január 25.

A bolgár katonai bíróság most ítélkezett legutóbb leleplezett kommunista összeesküvés katonai résztvevői felett. Három napos tárgyalás után két vádlottat halálra ítélték, harmincötöt pedig kisebb-nagyobb börtön büntetéssel sújtottak.

Öngyilkos lett, mert a fia lopott

Déva, január 24.

Különös okból követett el öngyilkosságot egy dévai gazdálkodó. Zoller László 43 éves embernek a fiát letartóztatták, mert többrendbeli lopást és betörést követett el társaival. Zoller László emiatt úgy elkésredett, hogy marószóval megmérgezte magát. Haldokolva szállították kórházba, ahol rövid, de kínos szenvedés után meghalt.

Időjárás

További enyhülés, élénk nyugati szél, növekvő felhőzet. Sok helyen köd, néhány helyen kevés eső, a hegyeken havas eső várható. Az olvadás a magasabb hegyeken is megkezdődik.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JANUÁR 27.

Ma déli 1 óráig fogadjunk el szelvényeket

Utolsó nap van az újévi tombolához. Figyelmeztetjük olvasóink közül azokat, akik még nem jelentkeztek, hogy kiadókiva-

taunk ma déli 1 óráig fogadják el a 30 napos szelvényeket és adjuk ki a sorsjegyeket, darabja 5 lej.

Három átkelőpont lesz Románia és Oroszország között

Bucuresti, január 25.

Tegnap elutazott Moszkvába a Bruckner, Paunescu, Bucur, Ghimbasanu és Caramaziu mérnökökből álló vasutas küldöttség. A küldöttség Varsón keresztül utazik és tárgyalásokat kezd Moszkvában a román-orosz vasuti forgalom felvétele ügyében. A terv szerint a két ország között első sorban Tighinánál nyílna meg a határ a vasuti forgalom részére, később azonban Rezina és

Mataluti állomások is átkelő pontok lesznek. A moszkvai tárgyalások során megállapítják az áruszállítás tarifáját, valamint a Középeurópába irányuló orosz áruk tranzitdíjszabását is. A tárgyalásokat 10 napra tervezik és már előre elfogadják azt a javaslatot, hogy a tighinai vasuti hid helyreállításának költségeit a két ország közösen viseli.

Sulyos munkásbaleset az oradeai pályaudvaron Levágta egy munkás lábát a javítás alatt álló vasuti kocsi

Oradea, január 25.

Sulyos kimeneteli szerencsétlenséget jeleztettek ma délelőtt a mentőknek. Pluszkár László vasutas, aki a CFR lakatos műhelyében dolgozik, egy vagon javított a nagyállomáson és hasra fekvé szerezte a vagon alatt. Egy tolató mozdony elindította azt a kocsisort, melyhez a javítás alatt álló vagon is tartozott és így a kerekek át-

mentek a szerencsétlen emberen, akinek bal lábát és bal fülét lemetsztették. Pluszkár Lászlót a mentők azonnal a közpórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy a kocsikerekek csak szétronsolták a bal lábát, de remény van arra, hogy nem kell amputálni. Pluszkár élete nem forog veszélyben. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség.

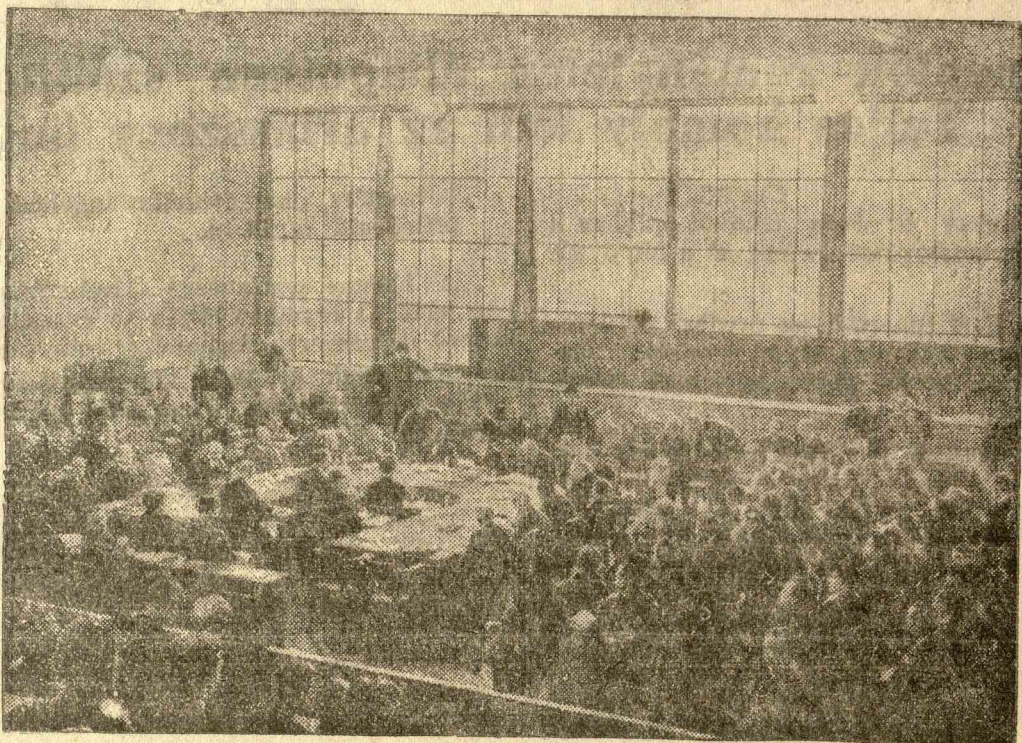
Meghalt a cári Oroszország utolsó püspöke

Varsóban érte utól a halál az ősz papot

Varsó, január 25.

Most érkezett a hír, hogy 73 éves korában Varsóban meghalt a cári Oroszország utolsó püspöke, Malecki Antai. Malecki egyike volt azoknak a kevészszámu papoknak, akik a szovjet uralomra jutása után is

Oroszországban maradtak. Néhány évig még tudott működni, de 1924-ben száműzték Szibériába. A hajó azonban az ősz püspököt német parton tette le, ahonnan Malecki Varsóba ment. Halála nagy részvétet keltett a fehér oroszok sorában.

A Népszöveiség tanácskozik

A híres genfi tanácskozó termet mutatja be képünk teljes ülés közben. A Népszöveiség tárgyalja a Saar bizottság jelentését és ki mondja március 1-től a Saar-terület Németországhoz való csatlakozását.

Hitler már Bécsben is „népszavazást” rendez?

A bécsi német követségen könyvet fektettek fel azok számára, akik szerencsekivánataikat akarják kifejezni a Saar-vidéki győzelem alkalmából

Bécs, január 25.

A Saar-vidéki nagy győzelem Németország jelenlegi urainak erősen megnövelte étvágyát és ugylátszik, hogy most hálójukat a többi németlakta területekre akarják kivetni. A bécsi német követségen ugyanis napokkal ezelőtt egy könyvet fektettek fel, amelybe bárki

beírhatja a nevét, aki a Saar-vidéki győzelem alkalmából — szerencsekivánatait akarja kifejezni Németország-nak.

A „gratuláló” könyv célja igen egyszerű és átlátszó. Híderék ugyanis ilyen módon sz

retnék megtudni, hogy

Bécsben hány olyan egyén van, akire számíthatnak. Valójában a könyv nem egyéb, mint egy burkolt népszavazás, amelynek eredményétől lenné függő a Németország további állásfoglalását Ausztriával szemben.

A bécsi hatóságok azonban maguk is átláttak a kétségtelenül agyafurt terven és rendőrkordonnal vétették körül a bécsi német követség épületét. A rendőrök mindenkit igazoltatnak és csak német utlevéllel rendelkező egyéneket bocsájtanak be a követség épületébe.

A nagy hideg miatt

Megfagyott a bor a hegyaljai pincékben

Arad, január 25.

A hófúvás és a nagy hideg nem várt károkat okozott a hegyaljai községekben. Sok szőlősgazda pincéjében az eladatlankészlet megfagyott, ami az alacsony borkészlet mellett újabb maligándfok veszteséget jelent. A parasztházakban ugyanis nem pincékben, hanem 1—2 lépcsőfoknyi mély kamrákban tárolják a bort és ennek tudható be, hogy ott is megfagyott a bor.

hegyaljai községekben a farkasok is jelentkeztek, de mivel a nagy hideg elől az állatokat gondosan elzárták, csupán néhány kutyát pusztítottak el. A hegyaljától keletre fekvő községekben, amelyek a hegyaljai vasútállomások révén jutnak összeköttetésbe Araddal, nagy a petroléum hiány. Sírán és Pancótán a piacokat sem tudták megartani.

Tizennégyéves fiu különös bosszuja

Haragudott a tanítójára és ezért betört az iskolába, ahol tintával öntötte le a füzeteket

Timisoara, január 25.

Nem mindennapi módon állt „bosszút” volt tanítóján egy 14 éves timisoarai fiu. A fiu neve R. József, aki állítólag nagyon sok verést kapott tanítójától még abban az időben, amikor a IV. kerületi elemi iskola növendéke volt. A fiu ezért tegnap egy óvatlan pillanatban belopódzott a tanítószobába.

felfeszítette az irodaszekrényt és az ott levő dolgozatfüzeteket tintával öntötte le.

A különös csiny azonban kitudódott és Hitler iskolagazgató jelentést tett a rendőrségnek, amely bevezette a vizsgálatot. Az iskola kára nyolcszáz lejt tesz ki.

13 év alatt gyalog járta be Európát egy stt.-gheorghei (sepsiszentgyörgyi) pincér

Vándorlása során Oroszországban is volt, ahol kémkedésért halálra ítélték. — végül is a honvágy hazahozta

Stt.-Gheorghe, január 25.

A múlt napokban a stt.-gheorghei (sepsiszentgyörgyi) rendőrségen önként jelentkezett Cseri Béla pincér, aki 13 évi vándorlása után tért vissza szülővárosába. Cseri 13 évvel ezelőtt az egyik helybéli kávéház pincére volt. Nem sokkal azután, hogy besorozták katonának, a fiatalember nyomtalanul eltűnt a városból.

Sikerült Csehszlovákiába jutnia, ahonnan a felfedeztetéstől való félelmében Ausztriába ment. Munkát azonban nem kapott és sátorfáját ismét felszedve, Németországba tette át székhelyét. Az élet itt sem tet

Oroszországba szökött. Itt nyolc évet töltött és ezen idő alatt csaknem az egész hatalmas orosz birodalmat bebarangolta — gyalog.

Később munkát is kapott a Volga mellett fekvő Lenin városban, ahol azonban a GPU ügynökei kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. Bíróság elé került, amely

halálra ítélte. Csodálatosképpen azonban a büntetést nem hajtották rajta végre, hanem több évi fegyházra változtatták.

Miután a büntetést kitöltötte, ismét megkezdte vándorlását orosz földön. Végigpróbált minden elképzelhető és elképzelhetetlen

masterséget, volt uccasné, kocsis, hordár, míg végül elfogta a honvágy és 13 évi csavargás után elhatározta, hogy hazajön.

Tizennyolc hónapig tartó vándorlás után — ezen idő alatt is állandóan gyalog járt — eljutott a Fekete-tenger partjaira. Itt felszállt egy teherhajóra, amelyen a török, görög és bulgár partokat érintve, Constantáig jutott.

A rendőrségen Cseri kijelentette, hogy most már le akarja szolgálni katonaságot, sőt szívesen tölti ki a büntetést is, amelyet szökése miatt mérnek ki reá. A fiatalember végtelenül boldog, hogy ismét eljutott szülőföldjére, amelyről azt hitte, hogy soha viszont nem látja többé.

Vonatokat siklatnak ki a mexikói sztrájkolók

Mexikó, január 24.

A mexikói munkássztrájk úgy látszik tovább tart. A munkások annyira mentek, hogy Durango város állomásán kisiklattak egy vonatot, mely sztrájkoló munkásokat szállított. A munkások és a vonatot őrző katonaság közt tüzharc keletkezett, melynek során nyolc munkást és három katonát lelőttek. A sebesültek száma meghaladja a hetvenet.

Farkasok garázdálkodása Baratoson

Baratos, január 24.

Barátos községben ismét farkasok garázdálkodtak. Pénteken éjszaka behatoltak a fenevadak Deák Barabáshoz, a község leg nagyobb gazdájához. Mivel a sertések nem voltak berekesztve, a vadak közéjük hatoltak és két nagy hizó sertést csunyán összemarcangoltak. A nagy sivításra figyelmesek lettek az éjjeli őrök és gyorsan a színhelyre igyekeztek, azt hivatkozva, hogy a disznókat a rablók akarják elvinni, mikor azonban oda érkeztek, megdöbbenve észlelték, hogy a farkasok behatoltak a disznók közé. Nagy nehézséggel sikerült elzavarni a vadakat. A hír az egész környéken nagy riadalmat keltett.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Vizálás Déli zene lemezek 13.45: Előadások hírei, tőzsdei jelentés és könnyű lemezek 14.15: Beszélőújság 14.40: Könnyű lemezek 16—17: Iskolások 18: Rádiózenekar 19: Beszélőújság 19.15: A zene folytatása 20: Rádiógyetem 20.20: Új lemezek 20.45: Felolvasás 22: Táncczene — Telefonjazz 22.05: Üzenetek 22.25: A rádió szalonzenekara 23: Beszélőújság 23.25: A szalonzene folytatása.

Budapest: 7.45: Torna Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízzeljárószórálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-előjelzés 13.05: Schusztér Etelka gondolkázik 13.30: Hírek 14.20: Pontos, időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés 14.30: Mándits-szalonzene 15.40: Hírek, felismerések, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Ifjúsági félóra 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Rácz Tibor énekel 18.35: Régi farsangok Horváth Mária előadása 19.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar 20.10: Mit üzen a rádió? 20.40: Hanglemezek 21.10: Közvetítés a Kamaraszínházról 22: Hírek 23.10: Időjárásjelentés 24.10: Pertis Jenő és egyézenekara.

3. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935. JANUÁR 25.

A POTYAUTAS

11

— Nagyon kellemetlen úgy az — mondta. — Egészen bizonyos, hogy megárt a vállalat jó hírneve. Bizonyos, hogy ezek után ennek a léghajónak a története épp oly ismert lesz, mint a neve. Ezentúl mindig összefüggésbe hozzák majd ezzel a gyilkossággal. És azok után, hogy ön ilyen kalandos körülmények között utánunk jött, a nyilvánosságot természetesen még jobban érdekli majd az eset. Önnel együtt belépett ide a nyilvánosság, Mr. Hand.

— Én inkább hírnévnek nevezném — szóltam közbe hidegen.

— Ön talán igen — vágott vissza a kapitány. — Én azonban nyilvánosságnak nevezem.

Hand továbbra is mosolygott.

— És egyesegyedül ezért óhajtott, hogy forduljunk vissza?

— Ugy van — felelt a kapitány nyersen. — Nem gondolja, hogy ez éppen elegendő ok?

Természetesen — felelt Hand — de, hogy ezinté legyek, azt hiszem, hogy más sokkal komolyabb oka is lehetett.

— De uraim — folytató a kapitány. — Csak nem akarja ezzel azt mondani, hogy hazudom?

— Szó sincs róla — sietett Hand a meglepetéssel. — Csak úgy kiszaladt a számon. Igazán sajnálom, Nagyon sajnálom. Kérem, bocsásson meg és engedje meg, hogy mindárt lemosoljam az utasok jegyzékét.

Ez a jegyzék, úgy, ahogy Hand akkor írta, most itt fekszik előttem. Így szót:

Joseph White, Newyork — szórakozás.
Mrs. John Carter, Newyork — szórakozás.

Miss Pansy Minuet, Jersey City — szórakozás.

Drury Minuet, a bátyja, Jersey City — szórakozás.

Miss Lois Caldwell, Chicago — szórakozás.

Miss Agatha Fenwick, a kisézője, Chicago — szórakozás.

Oswald Farrington, Newyork — alighanem üzleti ügy.

Robert Enright, San Francisko — utazás célja ismeretlen.

Ludwig von Grugheim gróf, Berlin — üzleti ügy.

Miss Hattie Gordon, Brooklyin — utazás célja ismeretlen.

Ernest Steele egyet, tanár, Boston, Harvard — szórakozás.

Pierre Duval, Bordeaux — üzleti ügy.

Albert Fiche, London — utazás célja ismeretlen.

Theobald Shook, Philadelphia — szórakozás.

— Nos — mondta Hand, miközben tekintete végigfutott a névsoron — ebből nem sokat tudunk meg. Egész bizonyosan tudja, kapitány ur, hogy semmi közelebbit nem tud nekünk mondani az utasokról és multjáról? Mindegy, bármilyen jelentéktelennek látszik is. Esetleg mégis közölhetek önnel egyet-mást.

— Semmit — felelt kurtán a kapitány.

— Miféle ember volt ez a Lyons?

— Nos, igazán nem szívesen mondok rosszat halotról. De külső megjelenése hárfározottan ellenszenves volt. Hideg, merev alszeme és kegyetlen szája elcsufította az arcát. Az emberek elkerülték. Vagy legalábbis elnéztek fölőtte.

— Elképzelhető, hogy az ilyen emberek ellenségei voltak — vélte Hand — Most pedig menjünk és beszéljünk az utasokkal.

— Azt hiszem valamennyien a szalónban vannak. Ott akarja őket kikérdezni?

(Folyt. köv.)

Nagyszabású erdőesítési munkálataok indulnak az egész országban

10 ezer kilogramm tölgymakkból csemete-telepeket létesítenek

Bucuresti, január 25.

A földművelésügyi minisztérium erdészeti osztálya nagyszabású erdőesítési munkatervet dolgozott ki s azt rövidesen végrehajtják. Hivatalos megállapítás szerint különösen a tölgyerdők pusztulnak erősen. — Igen nagy mérveket ölt a tölgyerdők letarolása és különösen a szövetkezetek, valamint a közbirtokosságok 10—15 év óta egyáltalán nem végezték el az utánültetést. A minisztérium most 10.000 kilogramm tölgy-makkot szerzett, amelyből csemetetelepeket létesítenek és a csemetéket szétosztják az egész országban. Szigorúan ellenőrzik a községi és magánerdők utánpótlását s. mert ezen a téren igen súlyos mulasztások és visszaélések is történtek, amelyek miatt vizsgálatok folynak.

„Egy ember, aki két golyót hord a fejében“

Felmentett a jasi esküdszék egy asszonyt, aki leölte alvó férjét

A házastársak karonfogva hagyták el a tárgyalótermet

Jasi, január 25.

A jasi esküdszék tegnap ítélkezett Voiculescu Ecaterina asszony felett, aki ellen az volt a vád, hogy

két revolverlövessel le akarta gyilkolni férjét, Voiculescu Alexandrut, a Jasi Nemzeti Színház tisztviselőjét.

Még 1933. május 10-én történt, hogy a jasi zsidókórházba szállították Voiculescu Alexandrut, akinek fején, két revolvergolyóktól eredő mély seb tátongott. A súlyosan sérült embert felesége és anyósa szállították a kórházba, ahol előadták, hogy a férfi öngyilkossági szándékkal föbelötte magát. A sértések helye azonban kizárták te az öngyilkosság lehetőségét és

a keresztkérdések sulya alatt az asszony beismerte, hogy ő lötte le férjét álmában, mert bizonyosságot szerzett róla, hogy megcsalja.

Voiculescu asszonyt letartóztatták, míg férjét műtétnek vetették alá. A műtét igen veszélyesnek látszott, mert

a koponyacsontba furódott golyókat nem lehetett eltávolítani. Voiculescu en-

nek dacára is felépült és ma teljesen egészséges, sőt hivatalát is elátja. A városban általában ezen a néven ismerik: egy ember, aki két golyót hord a fejében.

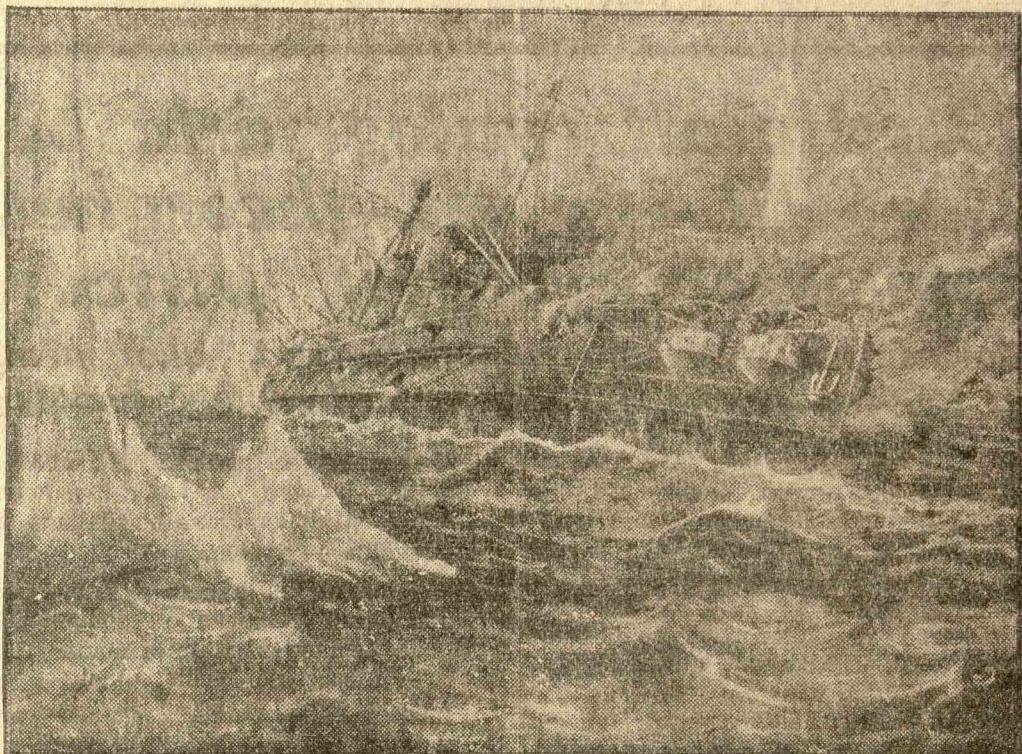
A tegnapi megtartott tárgyaláson a férfi kijelentette, hogy nem kívánja felesége megbüntetését. Az esküdszék hosszas tárgyalás után kihirdette ítéletét, amely szerint az asszonyt felmentették a vád és annak következményei alól.

Miután az ügyész nem felebbezett, az ítélet jogerőre emelkedett és az asszonyt azonnal szabadlábra is helyezték. A kárváriát járó asszony férje karján hagyta el a bíróság épületét.

150 kommunistát tartóztattak le Varsóban

Varsó, január 25.

Varsóban a rendőrség százötven kommunistát tartóztatott le. A kommunisták tegnap Lenin, Liebknecht és Luxemburg Róza emlékeztére ünnepet akartak rendezni.

Egy tengeri csata évfordulója

Tegnap volt a nevezetes Doggerbank tengeri-csata 20 éves fordulója. 1915. január 24-én találkozott és ütközött össze a német és angol hajóraj. A németeknek sikerült bár óriási veszteségek árán, az angol hajókat visszaszorítani.

Kifőrt a japán-kinai háború

A japán hadsereg hatalmas túlerővel nyomul előre

Páris, január 25.

Pekingi táviratok jelentik, hogy Charchar tartományba az ellenségeskedések Kína és Japán között kiújultak Pekingi estílapok a azt közlik, hogy tegnap reggel a japán csapatok elindultak a támadásra. A kora délelőtti órákban négy japán repülőgép bombákat dobott Tusitka helysége és a Nagy Fal közelében állomásozó kínai őrségekre. Délelőtt 11 órakor pedig megkezdette a japán tüzérség a bombázást. Fél tizenkét órakor a japán lovasság nyomában a gyalogság indult támadásra Tusinkau és a Nagy Fal közötti területen. Tusinkau helység 25 kilométernyire délre esik Ku Yuan fontos forgalmi központtól. A japán gyalogság támadását tankok és lönyomulása erősíti. A kínai csapatok legalább is egyelőre, heves ellenállást igyekeznek kifejtetni és véres harcok kezdetéről van szó.

Messzire ér a náci-terror keze

Prágában meggyilkoltak egy német emigránst

Prága, január 25.

Tegnap éjszaka, az egyik prágai szállodában meggyilkolták Formis Rolf német emigránst. A gyilkosságot a kiel Müller János követte el, társnőjével Karlsborg Emmel együtt. A gyilkosság után bombát dobtak a szállodai szobára, majd gepkocsil a tilték és sikertült nekik elérni a német há-

tárt. A rendőrség megállapítása szerint Formis nemzeti szocialista uralom elején a stuttgarti rádió műszaki vezetője volt, de később összekülönbözött a párttal és Cseországba emigrált. Azért gyilkolták meg, mert német körök véleménye szerint Prágában titkos rádiót állított fel, mellyel Németország érdekei ellen dolgozott.

Felmentette a párisi törvényszék a lagny-i vasuti katasztrófánál letartóztatott mozdonyvezetőt

Paris, január 25.

Emlékeztet még olvasóink előtt az a szörnyű vasuti katasztrófa, amely 1933. karácsonyan játszódott le a Páristól nem messze fekvő Lagny állomáson és amelynek során több, mint kétszáz ember életét vesztette, míg több százan súlyos sérüléseket szenvedtek.

A halálvonat épségben menekült mozdonyvezetőjét, Daubignyt letartóztatták és

azóta vizsgálati fogságban várta sorsának eldöntését. Ugye most került a párisi törvényszék elé, amely a tegnapi főtárgyaláson megállapította, hogy a mozdonyvezető nem terheli felelősség a katasztrófáért és ezért felmentették a vád és következményei alól.

A több, mint egy éve vizsgálati fogságban ülő Daubignyt az ítélet kihirdetése után azonnal szabadlábra helyezték.

Veres Miklós tagad

A bucarestii Sufin-gyilkosságon kívül nem hajlandó más bűntényt beismerni

Galati, január 25.

Emlékeztet még, hogy a rendkívüli kegyetlenséggel meggyilkolt Curatos-nővére: megölésével a nemrég elfogott Veres Miklóst vádolják. Ebben az ügyben, Veres távollétében már ítélezett is a bíróság és Veres életfogytiglani kényszermunkára ítélt.

A galati vizsgálóbíró most folytatja ebben az ügyben Veres kihallgatását. Veres azonban a leghatározottabban tagadja, hogy bárni köze is lenne ehhez a gyilkossághoz és csak a bucarestii Sufin meggyilkolását vallja be.

Füstmérgezésben elpusztult egy háromtagú család

Nagykikinda, január 25.

Nagykikinda mellett fekvő Jázovó községben megrendítő szerencsétlenség történt Horváth Miklós harminc éves kisgazda név esztendő leánya meghült és azért a gazd este lefekvés előtt a ba nyakemencét erősen megrakta tűzeggel, hogy a meleg egész téli szaka tartson. Ugyilátszik azonban, hogy a nyakemencén repedés támadhatott, mert

az éjszaka folyamán a szoba megtelt sűrű mérges füsttel. Reggel arra járó emberek emelében benéztek Horváték ablakán és fityelmesek lettek a lakásban levő fűsre. Behatoltak a lakásba, ahol Horvát Miklós és kislányát holtan, a feleségét pedig eszméletlen állapotban találják. Az asszonyt kórházba szállították, azonban felépülése kétséges.

Kormányválságot idéz elő a finnországi ellenzék

Helsinki, január 25.

A finn parlamentben most tárgyalják az egyetemi törvényjavaslatot, amelynek során az ellenzék heves obstrukcióba kezdett. Az ellenzéki képviselők mindegyike végnélküli beszédekkel mond el és még számos szónok vár arra, hogy sorra kerüljön. Az ülésterem és a karzatok teljesen üresek. Valószínűnek tartják, hogy az ellenzék ki erőszakolja a parlament feloszlását.

Közvetlen repülőjárat London és Budapest között

London, január 25.

A londoni Imperial Air-kilvay légitársaság elhatározta, hogy a London-Köln közötti légijáratot a tavasz folyamán Budapestig meghosszabbítja. Az ezen a vonalon közlekedő repülőgépek utjuk során Prágát és Bécsét is érinteni fogják.

Beszűntetik üzemüket az amerikai inggyárak

Newyork, január 24.

Az amerikai inggyárak szövetsége bejelentette, hogy január 23-i kelettel az összes inggyárakat, amelyek Newyork, Pennsylvania és Connecticut államok területén vannak bezárják. A gyárak munkájának beszüntetésére a szövetség jelentése szerint az adott okot, hogy nem tudják azt a horribilis bért fizetni a munkásoknak, melyre kötelezték őket.

A gyárak működésének beszüntetése 20.000 munkást érint, akikből természetesen munkanélküliek lesznek.

Hirtelen meghalt egy rendőr az aradi törvényszék tolyósóján

Arad, január 25.

Ma délelőtti fél 10 órakor hirtelen haláleset keltett izgalmat az aradi törvényszék második szekciójának tárgyalótermében előtt várakozók sorában. Egy idősebb közvérségi rendőr, akit tanuként idéztek be Semláról egy bűnügyben, fél 10 óra tájban beszélgetés közben hirtelen szívéhez kapott és összeesett. Nyomban áthívták a városházáról dr. Cucu Vazul városi főorvost, aki már csak a beállott halált állapíthatta meg. Kiderült, hogy Lăpusca Mihály, 57 éves semlaci községi rendőr az illető, akit egy kisebb bűnügyben idéztek be tanúnak és aki már régebben szívbajban szenved. Halálát szívélhírdés idézte elő.

Február 1-én dönt a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága a Vaida-Maniu viszály és Tilea kizárása ügyében

Bucuresti, január 25.

Február 1-én ül össze a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága, amelyen két igen fontos kérdésben fognak dönteni. Az egyik az a beadvány lesz, melyet Tilea kizárása érdekében terjesztett elő több nemzeti parasztpárti tag. A másik a Maniu Vajda konfliktus végleges likvidálása lesz.

Az egyesülés ünnepén máskülönbö meg tartották a nemzeti parasztpártban a szokásos tagfelvételeket. Az új tagok ebben az évben csupa nyugalomba vonult katolikusokból kerültek ki. Az aktív katonatiszteknek ugyanis tilos bármilyen pártba lépniük. Ez a tilalom azonban megszűnik, ha nyugalomba vonulnak.

Leánykereskedő bandát leplezett le az oradeai rendőrség

Oradea, január 25.

A helybeli rendőrség néhány napi nyomozás után szenzációs fogást csinált, amely nyíltan sikerült lepleznie egy leánykereskedő társaságot. Suster Florica pár nappal ezelőtt 4 feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen nő azzal az ürüggyel, hogy egy baia-marei (nagybányai) cukraszdaiban állást szerez részére, kicsalta tőle aranygyűrűjét és karkötő óráját.

Suster Florica ezután elutazott Baia-

Marera (Nagybányára), ahol azonban megtudta, hogy a kérdéses cukrázda nem egyéb mint egy örömtanya. A megcsalt fiatal asszony azonnal visszatért Oradeára, ahol megadta feljelentését a rendőrségnek.

A megindított nyomozás megállapította, hogy egy szervezett leánykereskedő banda üzemeiről van szó, amely úgy helyben, mint más helységeken is rendszeresen árulta a szerencsétlen sorsú leányokat. A nyomozás nagy eréllyel folyik tovább.

Helyszíni szemlét tartott a törvényszék a Löblé-szeszgyárban

Eltűntek a Löblé-szeszgyár tervrajzai a pénzügyminisztériumból

A feketeszesz per hullámai várakozást keltettek magasabbra csaptak, mint sem azt várni lehetett. Mint ismeretes a bíróság szerda délelőtti helyszíni szemlét rendelt el a Löblé-féle szeszgyárban. A helyszíni szemle alkalmából a bíróság több tanút is kihallgatott. A helyszíni szemle egyetlen érdekessége az volt, hogy a

bíróság tényleg talált földalatti csöveket a Löblé és Triton gyárak között, de a tanúk legtöbbször kijelentette, hogy ezek a csövek arra szolgáltak, hogy vizet és gőzt vezessenek az egyik gyárból a másikba.

Ugyanis a Löblé gyárat gőz fűtötte és emiatt volt szükség a csövek lefektetésére.

Ugyanakkor felfedeztek egy gödröt is, amiről a pénzügyminisztérium képviselői a pénteki tárgyalás alkalmából azt állították, hogy egy titkos bazin, melyben fekete szeszt tartottak.

A bíróság, hogy ezt a "titkos" bazint jobban megvizsgálja,

újabb helyszíni szemlét rendelt el szombat délelőttre a Löblé féle szeszgyárban. A felebbezők kérték, hogy ezt a helyszíni szemlét terjesszék ki a szomszédos gyárakra is. A bíróság helyt adott a kérésnek.

Hol vannak a Löblé-szeszgyár tervrajzai?

Dr. Löblé kijelentette ezután, hogy a bíróság jobban meg tudja győződni arról, miszerint ez a "titkos" bazin nem titkos, hanem az 1930-as tervrajzban benne van véve jó volna, ha elrendelnék a tervrajzok kiadását a minisztériumból, azonban

a Löblé féle tervrajzok úgy 1927-ből, mint 1930-ból úgy a pénzügyminisztériumból, mint a vizsgálóbírósról a tolványos módon eltűntek.

Dr. Löblé kijelenti azt is, hogy 6 legalább 10 esetben kérte a pénzügyminisztériumtól, hogy ezeket a tervrajzokat bocsássák a bíróság rendelkezésére, de azt a választ kapta, hogy a tervrajzok eltűntek.

Dr. Beyer ügyvéd, a pénzügyminisztérium képviselője azt a kérdést teszi fel, hogy mivel bizonyítja dr. Löblé, hogy ezeket a tervrajzokat tényleg beküldték a minisztériumba?

Dr. Löblé erre felolvassa a monopólium törvény idevágó szakaszát, amely szerinti egy gyár csak úgy kezdheti meg működését, ha előbb a tervrajzokat benyújtja. Egy példányt beadtak a minisztériumba, egy példányt lefoglalt Lungociu bíró, aki még akkor vizsgálóbíró volt, de a dossziéból itt is eltűnt a tervrajz.

Miután dr. Löblé kötelezte magát, hogy a minisztériumba beküldött tervrajzok számát beváltja, a bíróság elrendelte ezeknek a tervrajzoknak a bekérését, hogy negatív válasz esetén a bíróság állapítsa meg, hogy tényleg eltűntek ezek a tervrajzok.

Lindenfeld feljelentőnek a pénzügyminisztérium szabályaival 400 000 lej utalt ki előlegként

Szótakerült ezután a Somlyai és Posvishil által elkészített szakértői vélemények. A pénzügyminisztérium kérte, hogy egy elnökségi tag nevezzen ki a bíróságot, aki pontosabb választ adjon a feltett kérdésekre. Löbléék beleegyeznek ebbe, de ugyanakkor kérték, hogy egy szakértő a részükéről párhuzamosan és karöltve dolgozzék az ellenszakértővel. A bíróság elrendeli ezt.

A vihar nyomban ezután tört ki, amikor dr. Löblé kéri, hogy a bíróság rendelje el azoknak az iratoknak a csatolását, amelyek azt bizonyítják, hogy a

pénzügyminisztérium Lindenfeldnek, a feljelentőnek 400 000 lej előlegét utalt ki, azelőtt, mielőtt a kihágási jegyzőkönyv helyben lett volna hagyva és így kénytelen volt jóváhagyni a minisztérium a jegyzőkönyvet, hogy az államháztartáshoz nem legyenek bonyodalmak.

Dr. Löblé kijelenti még azt is, hogy maga Argetoianu, akkori pénzügyminiszter, miután a Löblé gyár felhívta erre a figyelmét

megsemmisítette ezt a kiutalást, de ekkor már 110 000 lej Lindenfeldnek kifizettek. Így került akkor a könyvbe mint könyvszakértői vélemény díjazása. Dr. Bayer válaszol és kérdezi, hogy feltéve, de meg nem engedve, hogy tényleg így volt, mi köz az egész ügyhöz?

Kinninor dr. kér szót és nagy beszédet vág ki, hogy ez a kérdés tendenciózus és úgy tünteti fel a pénzügyminisztériumot, mintha az lenne a vádlott. Kéri, hogy a bíróság utasítsa ezt vissza, mert ez nem parlament, ahol minden nem odatartozó kérdést bele lehet keverni az ügybe.

Dr. Sangeorgheanu válaszol dr. Kinninornek. Kijelenti, hogy nagyon is sok köze van ennek az ügyhöz és ha parlamentárisnak is látszik az ügy, akkor is kell vele foglalkozni. Ha száz évig tart a per, akkor sem lehet olyan fontos bizonyítékot mellőzni, mert ami a pénzügyminiszternek egy rosszra, az a gyárnak existenciális kérdés. Szerinte azért is nagy szükség van ennek az ügynek a kivizsgálására, mert

ezáltal visszatérünk ennek a pernek az alapjához és bebizonyosodik, hogy mi is a valóság. Ilyen nem közvetlen érdekek között, hanem közre a feketeszesz per megindításához.

Az elnök azt kérdezi ezután, hogy Bartha János tanút hol hallgassa ki a bíróság a helyszínen, vagy törvényszéki tárgyaláson. Miután a felek megállapodtak abban, hogy a helyszínen, döntés előtt dr. Löblé felteszi a kérdést, hogy milyen lehetőségek vannak, hogy Bartha János minden előkészítés nélkül, egyszerű munkából, a Löblé szeszgyárban dolgozott egyszerre pénzügyvizsgálóként és tisztviselőként.

Dr. Parligras kijelenti, hogy soha nem interveniált a pénzügyminiszterrel, hogy Bartha Jánost nevezzék ki. Nem tudja, hogy lehetett ebből az egyszerű munkából pénzügyi tisztviselő.

A kérdés válasz nélkül maradt, a bíróság dönt és elrendelte, hogy a Lindenfelddel kapcsolatban levő 400 000 lejes kiutalásról szóló iratokat azonnal csatolják a dossziához. Elvégből a bíróság külön megkeresést fog intézni a pénzügyminisztériumhoz. A helyszíni szemlét ma folytatják.

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó jó széna, sarju. Értekezni Fráter Katával, Simion (Ersemjén) Jud. Salaj.

Jó családból való 11-12 éves középiskoláival nyomdász tanulókat felvétetik. Pásztor nyomda, Oradea.

Perfekt francia konyhához értő szakácsnőt keresek Bucuresti uricsalád részére nagy fizetéssel. Jelentkezni Regele Ferdinand 9. Portásnál. 2427

Ügyes ríkanos fiút keresek koszt és fizetéssel. Szécsényi sarok. Ujság kioszk, Hógva.

Oradeához közeli községekbe bevezetett területre lapárust, navi biztos, 30 lej kéréssel felvesz az "Erdélyi Magyarorságot". Jelentkezni a kiadóhivatlatba.

Az Erdélyi Magyarorságot terjesztésére kérek az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatlatba intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA